

Kompashuset ApS, Klavs Nebs Vej 25, 2830 Virum
Tlf 45 83 92 83, ka@kompashuset.dk

BØRNENE VISER GLÆDEN LIGE MED DET SAMME

En fortælling om at arbejde med børn i dagtilbud

Af Kirstine Andersen

Hvad er drivkraften?

I mit tidligere arbejde var jeg køkkenleder. Det var også dejligt at lave mad, der smager godt, men jeg så jo ikke dem, der fik maden! Så er det helt anderledes i børnehaven. Børnene bliver så glade for at se én – godmorgen, godmorgen – og jeg bliver glad for at se dem. Jeg kan næsten ikke forestille mig noget mere rørende, væsentligt og energigivende end at have med børn at gøre. Der er aldrig to dage, der er ens. Hvis der er en dag, hvor jeg ikke har grinet, så har det været en dårlig dag.

Der er belønning for arbejdet her og nu. I mange andre jobs skal du vente på at chefen siger, du har gjort det godt. Men her ser du det med det samme. Børnene viser glæden lige med det samme.

Det, der beriger mig mest, er alle de der små aha oplevelser i hverdagen: Børnenes spontanitet og respons her og nu. Se hvad jeg har fundet! Måden hvordan man kan få noget stort ud af noget småt. Min hverdag er fyldt med utrolig sjove historier, som børnene har. Hvis man lytter ordentligt til dem, bliver der sagt så mange sjove ting, der får én til at reflektere over sit eget liv.

Jeg tænker nogen gange på, om man kan ønske sig nogen bedre fødselsdag end at være ansat på en institution. Man kommer ind og hele vejen igennem bliver der ønsket: Tillykke, tillykke tillykke. Eller når man kommer tilbage fra ferie. Velkommen, velkommen.

Børnene skal føle sig velkomne

Siden jeg selv var barn, har jeg altid været sådan en, der har passet børn. Tilbudt at gå en tur med børn i barnevogn, leget med dem i sandkassen, trøstet hvis der var én, der var ked af det. Jeg kommer selv fra en børnerig familie, hvor vi var meget tæt på hinanden, og det har jeg gerne villet give videre. Så jeg vidste, at enten skulle jeg være syerske ligesom min moster, for hun syede sådan nogen flotte kjoler, eller også skulle jeg passe børn.

Børnene skal føle sig velkomne og blive mødt som det lille menneske, de er.

Lykken er, hvis man har haft en session med musik, hvor man kan mærke, at det hele emmer af 'jeg vil, jeg vil, jeg vil'. Eller et barn, der lærer at lave en kolbøtte. Den glæde, som gør, at så laver de bare 100 kolbøtter.

Vi havde engang cirkus, hvor hele huset summede af liv – vi tænkte ikke på andet. Vi skulle overskride grænser alle sammen – både børn og voksne.

Der er sjove historier, men også triste historier. Lige nu har vi en meget vanskelig dreng, som jeg har lært rigtig godt at kende. Det er fascinerende, når et forløb med sådan en dreng bærer frugt. At aflæse ham og forstå ham, så han bliver set, og give ham støtte til at udvikle sig.

Har I kun været på legepladsen?

Vores arbejde er det enkle. Vores arbejde er det unikke ved det almindelige. Det enestående og unikke ved, at et barn lige pludselig kan sige dit navn. Hvad skal der til, før et barn kan sige et navn. Et barn skal øve sig på et ord op til 260 gange, før det kan sige det. Få det på plads inde i hjernen.

Vi tager en masse billeder, og så lægger vi dem ind på computeren, og lader dem køre så forældrene kan se det, når de henter deres børn. Siden vi er begyndt på det, er der aldrig nogen mere, der siger: Har I kun været på legepladsen?

Ved at vise hvor meget der sker og hvor meget de lærer på legepladsen, er den kritik helt forstummet. Vores opgave er ikke at lave ture og udflugter – vores opgave er at lave en dagligdag, hvor der er omsorg, tryghed, nærvær og læring. Vores opgave er socialisering. Det er forældrenes opgave at tage på udflugter – det skal vi ikke tage fra dem.

Dejligt at få en snak med forældrene om deres barn

Jeg kan godt lide, når forældre kommer og afleverer deres barn første gang. Give dem noget af den erfaring, man har om børn – værne om dem, fordi de kommer med en utrolig stor åbenhed og sårbarhed. Det er virkelig et højdepunkt – der synes jeg, at jeg gør en forskel.

Forældre er meget tillidsfulde overfor os, og bruger os utrolig meget. 'Hvad skal jeg stille op med'... 'hvad ville du gøre'? Det er også et skulderklap at få en anerkendelse for vores viden og erfaring med børn.

Det er også dejligt at få en snak med forældrene om deres barn – at vi kan fortælle, hvad børnene har lavet, og hvordan de har haft det. Den anerkendelse, de giver. Den ros vi får. Men også den interesse og tillid de viser os.

Drivkraften forsvinder til gengæld, når forældre ikke kan få nok og har svært ved at forstå, der er 16 andre børn. Når de kræver HVER dag at få at vide præcis, hvad DERES BARN har lavet, og kun kan se deres eget barns synsvinkel. Det har ændret sig meget.

Genfinde energi og drivkraft

Det er vigtigt for drivkraften, at der hele tiden er faglige og pædagogiske udfordringer. Jeg har brug for at blive udfordret og inspireret til at prøve nye ting og udvikle arbejdet. For hele tiden at genfinde energi og drivkraft skal man blive ved med at sætte sig mål og raffinere detaljer i de små ting.

Det, at vi professionaliserer en opgave som børnepasning, har også en indbygget risiko for, at arbejdet bliver en rutine og trummerum. Når man modtager barn nummer 4000, kan man af gode grunde ikke være lige så begejstret som de første ti gange. Vi skal vide, hvorfor det er anderledes at være professionel pædagog på gul stue end at være

mor. Vi skal reflektere over vores egen praksis – opøve evnen til at se os selv udefra. Vi skal kunne definere, dét vi laver – fagets kerne – så vi ved, hvad vi gør, når vi lykkes – ellers brænder man ud.

!Det bliver så teknisk

Det, der kan få folk til at løbe skrigende væk, er alle de mange tiltag, der kommer udefra. De er jo gode og fine alle sammen, men når de ikke udspringer fra os selv, så bliver det en anden måde, man går ind i dem på.

De ting, der udspringer hos os selv, har vi meget mere ejerskab til, og lettere ved at indpasse. Der går heller ikke så meget tid med at tilegne sig tingene, hvis det får lov til at udvikle sig som en del af en proces. Der er ikke ligeså meget af det der sus længere: Yes, det gør vi det her. Man siger altså ikke: Læreplaner: yes det gør vi... Det bliver så teknisk på ét eller andet plan. Det snupper noget af det spontane – og nærværet.

Jeg går ind for læreplaner, dokumentation og det hele – men vi skal passe på, at det ikke dræner lysten og vores mulighed for selv at lægge hverdagen tilrette. Der er så meget energi i at sætte sig nogen mål og selv planlægge måden, det skal virkeliggøres på. Det gælder om at få udefra kommende tiltag vendt, så det ikke er noget, man laver, fordi det skal man, men få det til at blive noget, der kan have en betydning.

Der bliver brugt meget tid på dokumentation – for eksempel når vi holder indianeruge, som vi har gjort i 10 år. Nu skal vi til at bruge vildt meget tid på at dokumentere det. Og jeg spørger mig selv: hvad gør vi for børnenes skyld, og hvad gør vi for forældrenes skyld?

Hos os laver vi slet ikke dokumentation i dagligdagen – det gør vi på vores pædagogiske dage, så kan vi samle det der. Det er alt for krævende at sidde og formulere sig til daglig, når der er børn omkring én. Det tager tiden fra børnene.

Vi skal give hinanden medspil og modspil

Noget af det, som betyder rigtig meget, er det samarbejde, man får bygget op med kollegerne. Man skal have tillid til hinanden, sådan som vi arbejder. Man tør næsten ikke flytte væk, fordi man er så afhængig af hinanden.

Vi skal inspirere hinanden, give hinanden medspil og modspil. Give hinanden plads. Vi kan sagtens være meget forskellige, men vi skal have samme grundlæggende menneskesyn. Ellers duer det ikke.

Jeg kan godt være bange for, hvad der sker nu, hvor jeg er ved at blive gammel. Jeg har rundet de 50 år, og jeg kommer ikke så hurtigt op, som jeg har gjort. Jeg har også ondt i mine knæ.

En god ledelse er alfa og omega for drivkraften. En leder, der forstår at udnytte de forskellige ressourcer og hive det bedste frem i os hver især. En leder, der er engageret i arbejdet, kan give sparring og stikke en finger i jorden. Og så skal opgaverne være veldefinerede, så jeg ved, hvad der er min opgave, og hvem jeg skal gå til med hvad.

Der var en snegl på vejen

Arbejdet kræver, at jeg giver mig selv med min fulde personlighed. Man kan ikke lægge dele af sig selv til side – alle sider er fuldt synlige. Der er ikke noget, der fungerer, hvis jeg ikke er nærværende. Hvis jeg har tankerne andre steder, kan børnene mærke det med det samme. Hvis jeg ikke er i godt humør, mærker de det med det samme.

Jeg kan have en plan hjemmefra om, hvad vi skal gøre – og så sker der noget helt andet. Vi tager på tur i skoven – der er en snegl på vejen – og så kom vi ikke længere.

Tidligere havde jeg mange flere teorier og planer. I dag er jeg meget mere i stand til at se på børnene – hvor de er, og hvad de selv vil. Det er ud fra barnets behov. Du kan have nok så mange læreplaner, men hvis ikke du møder barnets behov, så lærer de ikke noget.

*Kirstine Andersen: Drivkraft. 7 fortællinger om medarbejderes drivkraft.
Køge kommune, 2007*